

**WYDARZENIA
FAKTY
KOMENTARZE**

**EVENTS
FACTS
COMMENTS**

**O plastyce
w teatrze**

**Visual arts
in the
theatre**

Międzynarodowe Sympozjum Komisji Historii, Teorii i Krytyki światowej organizacji Scenografów, Techników i Architektów Teatru OISTAT odbyło się w dniach 12-14 stycznia 1986 roku w Centrum Kultury w Katowicach. O plastyce teatralnej Apollinowa Marie-Louise Babelt (Szwajcaria), o czeskosłowackim teatrze plastycznym Ladislav Lajcha (Czechosłowacja), o plastyce teatralizowanej Bożena Kowalska (Polska). Teatrowi lalkowemu i jego przeobrażeniom w kierunku teatru plastycznego poświęcił swoje wystąpienie Henryk Jurkowski (Polska), a teatrowi ulicznemu Karan Raif (Liban). Milica Pozarskaja (ZSRR) podjęła temat *Scenografia a reżyser*. Anne Gastambide (Wielka Brytania) przedstawiła *Młody angielski teatr operowy*, Arsen Jankovsky (Belgia) rozważał problem *Czy należy przekształcić przestrzeń teatralną*, a Zenobiusz Strzelecki zajął się tematem *Polskiego teatru plastyka*. Niezwykle interesujące, autorskie wystąpienia mieli trzej polscy twórcy teatru: Józef Szajna - *Teatr organiczny jako teatr narracji plastycznej*, Jan Berdyszak - *Pytanie o teatr sytuacjami i projektami* oraz Leszek Mądzik - *Teatr: plastyka, muzyka i światło*. Obrady sesji prowadził Zbigniew Taranienko. Sympozjum towarzyszyły liczne prezentacje teatralne i wystawy. Wystąpiła Pantomima Olsztyńska z *Bankietem Gombrowicza*, Wrocławski Teatr Pantomimy ze spektaklem *Syna marnotrawnego* w inscenizacji Henryka Tomaszewskiego, Akademia Ruchu z Warszawy z *Akcją uliczną na ulicach Mariacka, Tylna*. Pokazane też zostały filmy o Tadeuszu Kantorze i teatrach angielskich. Teatr Studio z Warszawy przedstawił dwa spektakle Józefa Szajny *Dante* i *Replika*, a Leszek Mądzik - *Zielnik, Wilgoć, Wędrówne*. Otwarto wystawę *Teatr Laboratorium* Jerzego Grotowskiego w Łodzi Miejskiej scenografii Jana Dormana w Centrum Kultury, ekspozycję malarstwa i scenografii Andrzeja Majewskiego w Hali Parkowej. Wystawy

Sztuka Józefa Szajny i Plastyka teatralna Leszka Mądzika czynne były w salach Biura Wystaw Artystycznych. Z okazji Sympozjum władze miasta Katowice Doroczną Nagrodę w formie wydania monografii przyznały Józefowi Szajnie. Franciszek Starowieyski wykonał w ciągu czterech dni od 15 do 19 stycznia po 3-4 godziny dziennie, przed zgromadzoną publicznością, gigantyczny rysunek na powierzchni około 30 m. kw. w Teatrze im. Wyspiańskiego. Jan Berdyszak stworzył w Hali Parkowej instalację ze szkła, ziemi i rzędów przewroconych krzesel, współpracując problematycznie z jego wystąpieniem teoretycznym, zatytułowaną *Pytanie o teatr*. Sympozjum pogłębiając wiedzę o teatrze przyczyniło się też do spopularyzowania i uświadomienia wartości polskich eksperymentalnych scen teatru plastycznego.

On January 12-14, 1986, an International Symposium of the Committee for History, Theory and Critique of the International Organization of Stage Designers, Technicians and Architects of the Theatre (OISTAT) was held at the Cultural Centre in Katowice. Marie-Louise Babelt (Switzerland) spoke about Apollin's influence on the visual arts in the theatre. Professor Ladislav Lajcha (Czechoslovakia) about Czechoslovak visual theatre, and Bożena Kowalska (Poland) about theatrical traits in the fine arts. Henryk Jurkowski (Poland) lectured on the puppet theatre and its transformations towards visual theatre, and Karan Raif (Libanoni) on street theatre. Milica Pozarskaja (USSR) focused on *Stage Designer vs. Director*. Arsen Gastambide (Great Britain) presented *Young English Opera Theatre*; Arsen Jankovsky (Belgium) considered the question *Should Theatre Space be Transformed*, and Professor Zenobiusz Strzelecki (Poland) dwelt on *Fine Arts in the Polish Theatre*. Very interesting statements were made by three Poles. Józef Szajna, who spoke about *Organic Theatre as a Theatre of Visual Narration*, Jan Berdyszak on *Asking Questions about the Theatre by Means of Situations and Design*, and Leszek Mądzik on *Theatre: Design, Music and Light*. Zbigniew Taranienko was in the chair throughout the session. The Symposium was accompanied by a number of theatre performances and exhibitions. The Olsztyn Pantomime presented *Banquet* adapted from Gombrowicz. Wrocław Mime Theatre showed Henryk Tomaszewski's *Prodigal Son*, and Academy of Movement from Warsaw showed *Street Action* in the streets Mariacka and Tylna. Besides, films on Tadeusz Kantor and English theatres were shown. The Studio Theatre of Warsaw presented two productions by Józef Szajna: *Dante* and *Replica*, and Leszek Mądzik's company *Herbarium, Moisture and Wandering*. An exhibition entitled "Laboratory Theatre - J. Grotowski" was opened at the City Baths; Jan Dorman's stage design was presented at the Cultural Centre, and Andrzej Majewski's painting and stage design at the Park Hall. The exhibitions *Józef Szajna's Art and Leszek Mądzik's Art in the Theatre* were held in the rooms of the Office for Art Exhibitions. On the occasion of the Symposium, the authorities of the City of Katowice awarded their Annual Prize, a monograph, to Józef Szajna. For four days between 15 and 19 January, Franciszek Starowieyski worked three to four hours in front of

the public on a huge drawing of about 30 m² in the Wyspiański Theatre. In the Park Hall, Jan Berdyszak mounted an installation of glass, earth and rows of upset chairs, corresponding to his theoretical statement entitled *Questions about the Theatre*. The Symposium contributed to the general knowledge of the theatre and popularised the achievements of Polish experimental companies interested in visual theatre.

1. JAN BERDYSZAK - *Pytanie o teatr* - environment. Fot. Sergio Sacro
2. JOZEF SZAJNA - *Słoty* - environment. Fragment. Scen. bud. Fot. Sergio Kurulowicz
1. JAN BERDYSZAK - *Asking about theatre environment*
2. JOZEF SZAJNA - *Traces, environment detail of The Wall of Shoes*

